

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Wtorek dnia 20 października 1925 r.

Kto się ostatni śmieje...

O NASZYCH ZDOBYCZACH W LOCARNO.

Tym razem, po obradach w Locarno nieco dyskretniej piszemy o przysłowiowym zwycięstwie dyplomacji polskiej. Tak, skończyło się dobrze, ale mogło się lepiej skończyć. W Locarno jakoby Polska wszystko zrobiła, co należało uczynić dla zabezpieczenia swoich granic wszystko przedsięwzięła co należało przedsięwziąć dla zabezpieczenia pokoju europejskiego. Uczestnicy obrad locarneńskich są zadowoleni w poczuciu położenia wielkich zasług dla pacyfikacji Europy. Wszyscy śmieją się radośnie; tylko, że Polska śmieje się najciszej i najsmutniej a Niemcy śmieją się ostatnie...

Biedne Niemcy! Nareszcie otrzymują małe zadośćuczynienie za szereg krzywd jakie dotychczas doznawały, nareszcie do duszeczono je do pańskiego stołu.

Bilans wyników osiągniętych w Locarno jest bilansem niemieckich zdobyczy. A więc: zdecydowane ostatecznie zostało przystąpienie Niemiec do Ligi Narodów. Uczyniono to w sposób dla Niemców najmniej bolesny a najbardziej honorowy. Ponieważ mocarstwa zdały sobie sprawę, że Niemcy nie zgodzą się nigdy na przyjęcie art. 16 Statutu więc zdecydowano, że Niemcy wejdą bez zastrzeżeń, ale z poufnym zapewnieniem, że konsekwencje art. 16 nie będą do nich stosowane i Niemcy nie będą zmuszani do zbrojnej interwencji przeciwko Sowietaom.

Niemcy już z góry dostały uprzywilejowane miejsce w Lidze, gdyż będą zasiadały w Radzie Ligi Narodów—miejsce, którego dotychczas Polska nie uzyskiwała.

Niemcy uzyskały to, że odrzucono gwarancje francuskie dla paktu wschodniego: pakt arbitrażowy polsko-niemiecki i czesko-niemiecki będzie gwarantowała Liga.

Liga Narodów a ściślej mówiąc Rada Ligi Narodów w razie rozpoczęcia wojny ma jedomyślnie rozstrzygnąć kogo uważa za napastnika. Niemcy zasiadają w Radzie Ligi. Przypuśćmy, że Niemcy napadną na Polskę. Czy wtedy będzie w Radzie Ligi jedomyślnosc? Czy przedstawiciel Niemiec będzie głosił za winę swego Państwa.

To są z grubsza ujęte zdobycze Niemiec. Jest jeszcze jedna, największa zdobycz moralna jaka osiągnęły Niemcy. Oto zerwany został związek Aliantów. Odtąd Niemcy na równi z innymi wielkimi mocarstwami wchodzi do zespołu koncertowego wielkich mocarstw. Odtąd głos Niemiec będzie miał równą wagę co głos Anglii, Francji czy Włoch, a napewno będzie miał większą wagę niż głos...Polski.

A co Polska zyskała. Krótko powiedziawszy wszystko to straciła co zyskały Niemcy. Ale to zresztą nie koniec. Sprawa granic wschodnich nie została umocniona.

Niemcy zapowiadają rewizje tych granic z chwilą wstąpienia do Ligi.

„Berliner Tageblatt“ pisze:

Kwestia granic z Polska stoi otworem. Później będziemy o niej mówili. Nie z bronią w reku, bo to jest całkowicie wykluczone (? Red.) ale z powołaniem się na art. 19 statutu Ligi Narodów, który gwarantuje Niemcom rewizje Traktatu Wersalskiego, o ile się okaże, że dyktowany pokój jest niemożliwy.

Pan Erich Dombrowski z „Berliner Tageblattu“ niewiele żąda: rewizji granic wschodnich no i rewizji Traktatu Wersalskiego. Nie jest to dla nas niespodzianka. My wciąż jesteśmy przygotowani na tego rodzaju żądania ze strony Niemców. Natomiast niespodzianka jest dla nas, że pan Dombrowski tak gorąco nas zapewnia, że rewizja granic „z bronią w reku“ ze strony Niemców jest „całkowicie wykluczona“

A my tej ewentualności nie wykluczamy i nie wolno nam wykluczać, bo byłoby to z naszej strony karygodną lekkomyślnością. Przecież ani to co pisał się w „Berliner Tageblattach“, „Vossische“ czy „Lokal-Anzeigern“, ani to co mówią panowie Stresemann czy Luther w Locarno, to nie jest to samo co sobie ci panowie myślą w Berlinie, nie jest to samo co myśli ogromna większość Niemców.

A co myślą Niemcy? Można to zobaczyć na cmentarzu garnizonowym w Berlinie, gdzie w ubiegłym tygodniu został odsłonięty pomnik poległych z pułku cesarskiej Augusty. Pomnik przedstawia leżące żołnierza, który z pod sztandaru położonego na nim wyciąga zaciśniętą żelazną pięść. Na pomniku widnieje napis: „Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor“ (Powstanie mściciel z naszych kości).

Oto co i o czym myślą Niemcy. Zresztą i odważniejsi mówią również szczerze. Wiele na odsłonięciu wyżej wspomnianego pomnika przemawiał zasłużony generał Sixt von Arnim:

„Przypadł mi w udziale wysoki zaszczyt, że Jego Majestat cesarz i król rozkazał mi poświęcić pomnik regimentu Augusty i rezerwowych regimentów 55 i 202. Pamiętamy o nim z pełną szacunkową wdzięcznością i niewstrząśniętą wiernością i jak on przy nas tak my przy nim jesteśmy duchem zespoleni. Witam tu księcia Oskara Pruskiego, wysokiego potomka cesarskiego domu... Najwyższym prawem dla nas wszystkich pozostało nadal spełnienie obowiązku w wierności artykułom wojennym i tej przysiędze sztandaru, jaką złożyliśmy Jego Cesarskiej Mości“.

Tak mówi stary wojak, jeszcze z czasów wojny francusko-pruskiej. A w głębokim skupieniu i z całym szacunkiem dla Senatu słuchał go prezydent demokratycznej Rzeczypospolitej Niemieckiej marszałek v. Hindenburg mając po swej prawicy syna cesarskiego księcia Ottona. Przemówienia słuchało tysiące, gotowych na każde skinienie „mścicieli ich kości“ członków Reichswehry, Stahlhelmów, i innych jawnych czy tajnych organizacji wojskowych.

Wierzmy więc panom Dombrowskim czy Stressmanom, że Niemcy nie myśla o interwencji z bronią w reku.

Dopiero siedem lat od podpisania traktatu Wersalskiego a jak ma on już małą wartość. Jak mało nań można liczyć i jak mało z nim się licza.

Już niema winnych wywołania wojny światowej.

Już niema winnych podpalania miast i wsi, wyrzynania bezbronnych mieszkańców rabowania ich mienia. Co prawda jeszcze do dziś dnia ten czy inny trybunał wojenny skazuje, jednego czy drugiego generała niemieckiego na karę ciężkiego więzienia lub śmierci za mordy popełniane na niewinnych (ostatnio Beselera skazano na 15 lat ciężkiego więzienia) Ale wszystko to jest czczą formą, śmierć in effigie; skazańcy siedzą sobie spokojnie w Berlinie i śmieją się w kufak.

Niemcy swych praw stanu nigdy nie utraciły a swe prawa towarzyskie już odzyskały. W Locarno przyjmowano je po wersalsku, a w Wersalu niewątpliwie dopełnione zostało locarneńskie przyjęcie.

Niemcy ostatnie zaczęły się śmiać i śmieją się najlepiej. My dawniej śmieliśmy się bardzo głośno, a teraz wciąż ciszej i ciszej, jakby z przymusem.

Ot tak, tylko przez grzeczność lub z głupoty.

Fm. —

Wysilki Sowietów.

(p) Sowiety po nieudanej próbie otrzymania w Anglii wielkich kredytów na kupno towarów, próbują obecnie zarzucić haczyk z przynętą na Amerykę, przyczem starają się olśnić przemysłowców amerykańskich fantastycznymi rozmiarami zamówień, na artykuły amerykańskie, które Rosja może zakupić w ciągu najbliższych lat pod warunkiem jednak, że przemysłowcy udziela jej nieograniczonego, długoterminowego kredytu.

Przewodniczący departamentu zagranicznego ekonomii narodowej w Moskwie, Jurewicz, potwierdził korespondentowi „New York Timesa“, że Rosja gotowa jest w ciągu najbliższych sześciu, siedmiu lat zakupić w Ameryce towarów na sumę 40.000.000 funtów szterlingów (przeszło 19 miliardów złotych).

Urzednicy amerykańscy, bankierzy i t. d. śmieją się jednak z tego „zamówienia“ utrzymują, że jest ono przesadzone i obliczone na wymuszenie od rządu amerykańskiego uznania sowietów de jure. Między innymi Jurewicz powiedział, że Rosja potrzebuje 20.000 traktorów (plugi motorowe), ale tu...

dział dobrze znający stosunki ekonomiczne i agrarne w Rosji, twierdza, że oświadczenie to jest poprostu śmiesznym i że zapotrzebowanie podobne wcale nie egzystuje.

Bankierzy amerykańscy będą zachowywali wielką ostrożność w udzielaniu Rosji kredytu, dopóki Stany Zjednoczone nie uznają sówietów. Ta jednak ewentualność nie nastąpi tak szybko, a choćby sowiety zostały uznane przez rząd waszyngtoński to finansiersi z Wall Street będą żądali bardzo solidnych gwarancji dla zabezpieczenia udzielonych przez nich kredytów. Ostatnie wypadki nie zachęcają Amerykanów do czynienia inwestycji w Rosji.

Zabiegi te świadczą, że w Rosji musi być bardzo źle i że potrzebuje ona na gwałt kredytów, jeśli szuka ona wszędzie pożyczek na towary, które łaskawa (!) jest kupić. Charakterystyczne jest również szacowanie różnych państw obiecYWaniem kupna towarów za rozmaite sumy. Polskę p. p. Cziczeryn i Woikow chcą skusić 2 miliardami rubli Anglię oceniono na 10 milionów funtów szterlingów, a Amerykę na 400 milionów funtów (!?)

Litewski minister. spraw zagr. o konferencji w Lugano.

(p) Z Rygi donoszą: Minister spraw zagranicznych Litwy, Rejnīs, udzielił wywiadu współpracownikowi „Sewodnia”.

Mówiąc o konferencji w Lugano, oświadczył, że Litwa w żadnym wypadku nie zmieni swego stanowiska. O jakiegokolwiek komunikacji kolejowej pomiędzy Polską i Litwą, mowy być nie może. Również rząd litewski nie zgodził się na założenie konsulatu polskiego w Kłajpedzie. Rezultat konferencji, zdaniem ministra, zależy jedynie od dobrych chęci Polaków.

W dalszym ciągu wywiadu zaznaczył, że miejsce na konferencję, w Lugano, zostało wybrane nie przypadkiem. Należało rokować w jednym z miasteczek na granicy, gdyż, o ileby Polacy wystawili żądania nie do przyjęcia, delegacja litewska nie powinna tracić dużo czasu.

Korespondent zapytał, czy pobyt Cziczeryna w Warszawie, może mieć jaki wpływ na bieg rokowań w Lugano. Na pytanie to odrzekł Rejnīs, że nie należy w to wierzyć. Oświadczenie Cziczeryna w Warszawie w sprawie Litwy potwierdziło tylko tezę, zawartą w traktacie pokojowym litewsko-sowieckim.

Następnie poruszył minister Rejnīs stosunek Rosji sowieckiej do spławu na Niemnie. Zdaniem ministra, byłoby bardzo pożytecznym dla Litwy, za wzięciem udziału w Polsce, zawrzeć podobny też z Rosją. Rosji sowieckiej zależy bardzo na tego rodzaju umowie. W obecnej chwili Rosja posiada 100 tysięcy dziesięcin lasu, który musi wywieźć.

Następnie minister poruszył niektóre aktualne zagadnienia polityki zagranicznej Litwy, zaznaczając, że dobre stosunki łączą ją w dalszym ciągu z Rosją, Niemcami i Lotwą.

Na zapytanie, czy w związku z incydentem, wywołanym na posiedzeniu Ligi Narodów, przez p. Galwanuskasa, będzie odwołany ze stanowiska posła litewskiego w Londynie, — odrzekł minister, że nie ma o tem wiadomości i że Litwa całkowicie podtrzymuje stanowisko przyjęte przez jej przedstawiciela w Lidze Narodów.

Bolszewicki terror w Kijowie.

Władze sowieckie wykrwały w Kijowie wielką organizację, która dażyła do obalenia władzy sowieckiej i wskrzeszenia monarchii w Rosji. Ustalono, że milicja kijowska została zupełnie opanowana przez organizację.

Wobec tego dokonano pośród urzędników milicji szeregu aresztowań. Między innymi funkcjonariusze G.P.U. wkroczyli do mieszkania naczelnika wydziału administracyjnego gubernacji kijowskiej Kowalenko, chcąc go aresztować. Kowalenko chwycił rewolwer i zastrzelił się w oczach czekistów. Żona jego została aresztowana. Aresztowano również naczelnika milicji kijowskiej oraz jego pomocnika Flerko z żoną. Z liczby „naczelników oddziałów” (kierowników milicji) aresztowano w związku z tą sprawą osób 51. Wszyscy aresztowani zostali zastąpieni przez agentów GPU., przysyłanych z Moskwy i Piotrogródu.

Wobec obfitości materiału dowodowego, proces aresztowanych odbędzie się dopiero w początku roku przyszłego

Wyniki konferencji w Locarno.

Parafowanie traktatów.

16-go października 1925 r. punktem zwrotnym w stosunkach międzynarodowych Europy.

Warszawa, 19 10. (pat)

Telegramy doniosły, że akty, w które ujęto rezultaty narad w Locarno, zostały przez przedstawicieli państw zainteresowanych oparafowane.

Położenie parafy (t.j. pierwszych liter imienia i nazwiska pełnomocnika) na jakimkolwiek dokumencie dyplomatycznym, nie jest równoznaczne z jego podpisaniem ostatecznym. Jest to tylko stwierdzenie autorów, że dany tekst, będący wynikiem uzgodnienia poglądów obu stron, odpowiada istotnie temu, na co się zgodzono. Czyli nie jest to umowa ostateczna, ale projekt umowy, który — zanim będzie podpisany „ne varietur” — musi uzyskać zgodę odpowiednich rządów, względnie parlamentu, (to ostatnie rządziej).

Warszawa 19 października (aw)

Dokumenty dyplomatyczne, podpisane względnie oparafowane, w Locarno w dniu 19 bm. składają się z następujących aktów:

1) Protokół końcowy, pod którym figurują podpisy w następującym porządku: dr. Luther, Stresemann, Vandervelde, Briand, Austen Chamberlain, Mussolini, Skrzyński, dr. Benesza.

2) Jako aneks I-szy do protokołu końcowego: pakt reński, pod którego projektem figurują parafy: L. (Luther), Str. (Stresemann) E. V. (Emil) Vandervelde, A. B. (Aristides Briand), A. C. (Austen Chamberlain), B. M. (Benino Mussolini).

3) Aneks II-gi, stanowiący projekt traktatu arbitrażowego niemiecko-belgijskiego, identyczny w treści z projektami traktatów arbitrażowych niemiecko-francuskiego, niemiecko-polskiego i niemiecko-czesko-słowackiego, oparafowany przez Stresemanna i Vanderveldegó.

4) Aneks III-ci jest projektem traktatu arbitrażowego niemiecko-polskiego, oparafowany przez Stresemanna i Skrzyńskiego.

5) Aneks IV-ty stanowi projekt traktatu arbitrażowego niemiecko-francuskiego, oparafowany przez Stresemanna i Brianda.

6) Aneks V-ty stanowi projekt traktatu arbitrażowego niemiecko-czesko-słowackiego, oparafowany przez Stresemanna i Benesza.

Wśród dokumentów, zredagowanych w Locarno, figurują jeszcze:

7) projekt noty kolektywnej, dotyczącej interpretacji art. 16 paktu Ligi Narodów, która zostałaby wysłana do rządu niemieckiego przez rządy Belgii, Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch, Polski i Czechosłowacji. Projekt ten został oparafowany przez Vanderveldegó, Brianda, Chamberlaina, Musoliniego, Benesza i Skrzyńskiego.

8) projekt traktatu gwarancyjnego polsko-francuskiego, parafowany w Locarno

przez Brianda i Skrzyńskiego oraz wzmiankowanych w tekście końcowego protokołu konferencji.

9) projekt traktatu gwarancyjnego francusko-czesko-słowackiego identycznej treści z poprzednim, parafowany przez Brianda i Benesza.

W myśl postanowień, zawartych w protokole końcowym konferencji tekst wszystkich powyższych dokumentów dyplomatycznych opublikowany zostanie jednocześnie w stolicach państw zainteresowanych we wtorek dnia 20 bm. Zgodnie z tem postanowieniem, pełny i autentyczny tekst francuski tych dokumentów podany zostanie do publicznej wiadomości w Warszawie, we wtorek rano w specjalnym wydaniu „Messenger Polonais”.

(P. A. T. komunikuje poniżej w autoryzowanym narazie przekładzie polskim następujące dokumenty:

1) projekt traktatu gwarancyjnego polsko-francuskiego. 2) formułę wstępna projektu traktatu arbitrażowego polsko-niemieckiego).

SPRAWOZDANIE LUTHERA.

Berlin 19 października (aw)

Kancelarz Rzeszy, Luther, złożył dziś krótkie sprawozdanie z przebiegu konferencji prezydentowi Hindenburgowi.

Dziś o godz. 11-ej przed południem rozpoczęło się posiedzenie rady ministrów, pod przewodnictwem prezydenta Hindenburga. Posiedzenie trwało do drugiej, obrady nie zostały jednakże zakończone.

POWRÓT MIN. SKRZYŃSKIEGO.

Warszawa, 19 10 (pat)

Dziś o godz. 9.20 rano pociągiem pospiesznym z Berlina przybył do Warszawy minister spraw zagranicznych Aleksander Skrzyński.

Ministra powitali na dworcu wyżsi urzędnicy M. S. Zagr. z posłem Skirmuntem i dyrektorami departamentów Paterem, Bartonim, Babińskim i Przędzięckim oraz z ministrem pełnomocnym Anglii Max Millerem i charge d'affaires francuskim baronem de Vaux.

TERMIN OGŁOSZENIA TEKSTU TRAKTATÓW.

Londyn, 19 10 (pat)

Chamberlain pojechał wczoraj z Locarno do Paryża gdzie zatrzyma się w ciągu dnia dzisiejszego, aby złożyć wizytę, prezesowi Rady Ministrów, Painlevemu.

We wtorek rano Chamberlain uda się do Londynu, dokąd zabierze ze sobą odpisy parafowanych w Locarno traktatów. Traktaty te mają być podpisane w Londynie 1 grudnia. Tekst traktatów ogłoszony będzie równocześnie przez prasę wszystkich krajów, interesowanych we wtorek dnia 20 b. m.

Projekt traktatu gwarancyjnego polsko-francuskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent Republiki Francuskiej: w równym stopniu dbając o to, aby Europa uniknęła wojny, przez szczerze zachowywanie zobowiązań, zaciągniętych w dniu dzisiejszym, celem utrzymania pokoju, powzięli postanowienie zabezpieczenia sobie wzajemnie jego dobrodziejstw za pomocą traktatu, zawartego w ramach Ligi Narodów i traktatu istniejącego między nimi i wyznaczają w tym celu, jako swych pełnomocników: którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznając je za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na następujące postulaty:

Art. 1) W razie, gdyby Polska lub Francja ucierpiały przez niewykonywanie zobowiązań, zaciągniętych w dniu dzisiejszym między nimi a Niemcami, celem utrzymania pokoju powszechnego, Francja i nawzajem Polska, postępując zgodnie z art. 16 paktu Ligi Narodów, obowiązują się udzielić sobie niezwłocznie pomocy i poparcia, o ile takie niewykonanie zobowiązań nastąpiło bez prowokacji przy użyciu siły zbrojnej.

(odnośnik do tego ustępu: pkt 2-ci umó

wy polsko-francuskiej z dnia 19 lutego 1921 i brzmi: „Gdyby jednak, wbrew przewidywaniom i szczerym zamiarom pokojowym obu umawiających się państw, oba lub jedno z nich zostały zaatakowane bez wyzwania ze swej strony, oba rządy porozumieją się celem obrony ich terytoriów i ochrony swych słusznych interesów w ramach, zakreślonych na wstępie).

W razie, gdyby rada Ligi Narodów, wyrokując w sprawie jej przedłożonej stosownie do powyższych zobowiązań, nie zdołała przeprowadzić przyjęcia swego raportu przez wszystkich swych członków, innych niż przedstawiciele stron będących w sporze, i gdyby Polska lub Francja zostały napadnięte bez zaczepienia ze swej strony, Polska a nawzajem Francja, postępując zgodnie z art. 15 ust. 7 paktu Ligi Narodów, udzieli jej niezwłocznie pomocy i poparcia.

Art. 2-gi. Nic w traktacie niniejszym nie uchybia prawom i zobowiązaniom wysokich stron układających się, jako członków Ligi Narodów, i nie będzie interpretowane jako zważające zakres myśli Ligi Narodów, ma

cej na celu przedsięwzięcia środki właściwe dla skutecznego zabezpieczenia pokoju światowego.

Art. 3-ci. Traktat niniejszy będzie zarejestrowany w Lidze Narodów zgodnie z paktem.

Art. 4-ty. Traktat niniejszy będzie ratyfikowany. Ratyfikacja będzie złożona w Genewie w Lidze Narodów. Jednocześnie z ratyfikacją traktatów, zawartych w dniu dzisiejszym między Niemcami, Belgią, Francją, Wielką Brytanią, Włochami oraz traktatami pod tą samą datą między Niemcami a Polską. Wejście on w życie i pozostanie w mocy na tych samych warunkach, jak powyższe.

Traktat niniejszy sporządzony jest w jednym egzemplarzu. Redzie on złożony w archiwum Ligi Narodów, której sekretarz generalny będzie proszony o wreczenie każdej z wysokich stron układających się uwierzytelnionego jego odpisu.

Formuła wstępna traktatu arbitrażowego polsko-niemieckiego.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i prezydent Rzeszy Niemieckiej, jednakowo zdecydowani do utrzymania pokoju między Polską a Niemcami przez zapewnienie pokojowego załatwiania sporów, które mogłyby wyniknąć pomiędzy oboma krajami, stwierdzając, że poszanowanie praw, ustanowionych przez traktaty, lub wynikających z pra-

Sporządzono w Locarno dnia 16 października 1926 r.

Uwaga: Ust. I-szy art. 16 paktu Ligi Narodów brzmi:

„Jeżeli jeden z członków, związanych ucieknie się do wojny, wbrew zobowiązaniom przyjętym w artykułach 12, 13 i 15, uważany będzie ipso facto za dopuszczającego się aktu wojennego przeciw wszystkim członkom związku. Ci zobowiązują się zerwać z nim natychmiast wszystkie stosunki handlowe i finansowe, zakazać wszelkich stosunków między swymi obywatelami, a obywatelami państwa, które złamało umowę, wreszcie przerwać wszelkie porozumienie w sprawach finansowych, handlowych i osobistych między obywatelami tego państwa a obywatelami innych państw, należących do związku, lub do niego nie należących“.

—o—

wa narodów, jest obowiązkiem dla trybunałów międzynarodowych, i zważywszy, że szczere stosowanie się do sposobów międzynarodowych pozwala rozstrzygać bez uciekania się do siły, sprawy, które mogłyby dzielić państwa, postanawiają urzeczywistnić w traktacie swe obopólne zamiary w tym względzie i mianowali swymi pełnomocnikami.

Salomonowy wyrok w sprawie Westerplatte.

Hr. Garvina zdecydował, że decyzja nie należy do niego.

Gdańsk, 19 10. (aw)

Hr. Garvina, który przybył do Gdańska jako rzeczoznawca w sprawie rozgraniczenia obszaru pod polskie składy amunicyjne na Wester-Platte, zwie dził półwysep i odbył naradę z przedstawicielami

Gdańska i Polski.

Hr. Garvina, wychodzi z założenia, że sprawa składów amunicyjnych na Wester-Platte nie przedstawia żadnych trudności i że ostateczna decyzja należy do prezesa rady portu.

Ruch strajkowy w Niemczech.

Zadania podwyżki z powodu wzrastającej drożyzny.

Berlin, 19 10. (aw)

Ruch strajkowy, spowodowany drożyzną, zaczy na się w Niemczech szerzyć coraz bardziej.

Na dzisiejszym wiecu robotnicy berlińskiej gązowni i wodociągów wypowiedzieli się olbrzymią większością głosów za strajkiem. Jeżeli wznowione rokowania nie dadzą wyników, strajk jest nieunikniony. Pracownicy tramwajów berlińskich domagają się podwyżki w stosunku 10 fenigów za godzinę pracy.

Dzisiaj rozpoczął się we Frankfurcie strajk pra-

owników tramwajowych. Od rana cały ruch w mieście jakby zamarł. Wszystkie przedsiębiorstwa i biura rozpoczęły pracę z poważnym opóźnieniem, gdyż pracownicy ich nie mogli dość wcześniej przybyć do pracy.

W Nadrenji maszyniści i załogi statków, utrzymujących komunikację na Wezerze i kanałach w zachodnich Niemczech, zażądali 20-procentowej podwyżki, upoważniając związki zawodowe do proklamowania strajku.

Proces żydowskiego bombiarza.

Wszechświatowe żydactwo robi ze Steigera niewinnego baranka.

Lwów, 19 10. (pat)

Dzisiejsza rozprawa przeciwko Steigerowi rozpoczęła się o godz. 11 przed południem. Przesłuchano w dalszym ciągu posterunkowego Wojciecha Billa, który zeznał, że widział mężczyznę w jasnym płaszczu i jasnym kapeluszu, który kręcił się za kordonem publiczności. W Steigerze poznaje tego mężczyznę.

Z kolei badano jeszcze kilku świadków, lecz nie podali żadnych interesujących szczegółów.

Następnie przesłuchiowano adwokata Hermana Rabnera, który stał na balkonie w kawiarni „De la Paix“ i widział padającą bombę. Świadek zeznaje odmiennie, niż inni o kształcie bomby. Według jego zdania, przedmiot był okrągły, wielkości głowy dziecka, winięty w gazetę. Gdy upadł, gaza ta rozwarła się, a zawartość rozsypała począwszy się palić w trzech miejscach. Zaraz po wypadku niko go nie aresztowano, a panował rozgardjasz. Gdy wreszcie aresztowano Steigera, siedząca obok świadka wiedeńska, Franzofowa, zawołała po niemiecku; że aresztowano niewinnego człowieka, gdyż ona widziała, iż ten, który rzucił bombę, był ubrany w czarne ubranie i czarny kapelusz.

Adwokat Rabner zaprowadził świadka do ro-

licji, gdzie powiedziano mu, że tak ubrany był jeden z konfidentów policji.

Podczas rozprawy obrońca dr. Grek wyraził się ironicznie o śledztwie sądowym. Na to trybunał uchwalił udzielić mu nagany.

W odpowiedzi na to obrońca dr. Loenwenstein zażądał przerwy, aby obrona mogła zająć stanowisko w sprawie nagany. Trybunał nie przychylił się do tego wniosku, wobec czego obrona, z wyjątkiem dr. Greka, wyszła ze sali.

Tymczasem przesłuchiowano w dalszym ciągu adwokata Rabnera. Zeznał on jeszcze, że wkrótce po wyrzuceniu bomby, wiał trzech mężczyzn, z których jeden ubrany był w jasny płaszcz. Mężczyźni ci zachowywali się niespokojnie, poczem zniknęli.

Na tem rozprawy odroczone do dnia jutrzejszego.

Berlin, 19 10. (pat)

Posel socjalistyczny dr. Baadt wystosował do rządu pruskiego zapytanie, co rząd zamierza uczynić, aby przeszkodził procesowi Steigera we Lwowie, który czerwny procesowi Dreyfusa. Na podstawie informacji interpelanta, prawdziwym sprawcą zamachu jest ukraiński niejak Teofil Olszański,

który z ramienia ukraińskiego komiteta wojskowego wykonał zamach. Teofil Olszański przekroczył 2 października 1924 r. granicę. Interpelant zapytuje pruskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, co ono wie o przebiegu tej sprawy, czy i kiedy zawia domiło o tem rząd polski, co rząd zamierza, o ile to dotychczas się nie stało, uczynić we Lwowie i to możliwie prędko, aby niewinny nie został zasądzony na śmierć i aby część winy z powodu opieszałości pruskiej władz policyjnych nie spadła na Niemcy. Według informacji, Teofil Olszański był meldcą w Berlinie do 2 września i był słuchaczem akademii do ćwiczeń gimnastycznych.

—o—

WZNOWIENIE DZIAŁAN WOJENNYCH W CHINACH.

Londyn 19 października (aw)

Według ostatnich wiadomości, nie doszło jeszcze do żadnych poważniejszych działań wojennych między wojskami Tsan-Tsu-Lin'a a San-Tsuan'a i Fenga.

Oddziały Tsan-Tsu-Lin'a unikają walki na większą skalę, i — zagrożone koniecznością rozpoczęcia działań — wycofują się pośpiesznie.

Wojska Fenga zajęły już Szu-Czau.

PREZ. COOLIDGE MARZY ZNOW O KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ.

Paryż, 19 10. (pat)

W uzupełnieniu wiadomości, podanej przez „New York Herald“ o zamiarze prezydenta Coolidge'a a zwołania na podstawie postanowień zawartych w Locarno paktu bezpieczeństwa nowej konferencji rozbrojeniowej, ten sam dziennik podaje, że konferencja ta zostanie w jaknajbliższym terminie, nie później niż w ciągu najbliższych sześciu miesięcy.

ECH. PROCESU STUDENTÓW NIEMIECKICH W MOSKWIE.

Moskwa, 19 10. (aw)

Głośny proces studentów niemieckich, oskarżonych przez władze sowieckie o akcję szpiegowską, został ostatecznie zakończony.

Dwóch studentów, Wolfa i Kindermanna, ułaskawiono i odesłano do Niemiec.

Komunikacja powietrzna Łódź-Warszawa i Łódź-Poznań.

NASTAPI W BIEŻĄCYM TYGODNIU.

W tym tygodniu rozpoczyna się regularna komunikacja lotnicza na linii Łódź-Warszawa i Łódź-Poznań.

Komunikację tę organizuje spółka akcji na „Aero“ w Poznaniu która od dłuższego już czasu utrzymuje regularną komunikację między Warszawą i Poznaniem.

Loty prawdopodobnie będą w ten sposób rozłożone, że samolot do Warszawy odlatywać będzie z lotniska łódzkiego około godz. 10-ej przed południem i przed 11-tą będzie w Warszawie, zaś samolot do Poznania w godzinach popołudniowych.

Czas lotu przy sprzyjających warunkach atmosferycznych na przestrzeni Łódź-Warszawa nie będzie dłuższy niż 45 minut a na przestrzeni Łódź-Poznań 1 godzina i 15 minut. Maksymalny czas lotu na przestrzeni pierwszej wynosi godzinę, a na drugiej godzinę i 30 minut.

Cena przejazdu z Łodzi do Warszawy wyniesie 30 zł., a do Poznania 40 zł. W cenę tej uwzględniony jest również koszt dojazdu samochodem do lotniska, względnie z lotniska do miasta zarówno w Łodzi, jak i w Poznaniu. W Warszawie lotnisko znajduje się na terytorium miasta i posiada stałą komunikację ze wszystkimi punktami w mieście.

W Łodzi sprzedaż biletów prowadzić będzie Orbis. Pasazer, który zakupi bilet o oznaczonej godzinie zawieziony zostanie z centrum miasta na lotnisko. Samochody odjeżdżać będą prawdopodobnie z Alei Keościuskiej (róg Andrzeja) albo z ul. Przejazd (róg Piotrkowskiej).

Samoloty „Farman F. VII“ które obsługiwać będzie Łódź, należą do najszybszych typów samolotów pasażerskich i są używane między innymi na linii Paryż-Londyn. Posiadają one luksusowo urządzone kabiny czteroosobowe z miejscem na bagaż podręczny, i podróżni są całkowicie zabezpieczeni nie tylko od zimna, ale także i od loskotu motoru.

O dniu otwarcia komunikacji nastąpi jeszcze oddzielne ogłoszenie.

—o—

PRZEMYSŁ. HANDEL I FINANSE.

Polskie monety.

PIERWSZE DWUDZIESTOZŁOTÓW KI ZŁOTE.

(-) Mennica państwowa przystępuje do bicia monet złotych.

Na dwudziestozłotówkach, które pierwsze wyjdą z pod stempli mennicy, wybrano nagrodzony na konkursie model z głowa Bolesława Chrobrego.

Po odpowiednim zmniejszeniu modelu i przeniesieniu go na stemple ze stali hartowanej, dokonano w tych dniach pierwszej próby bicia, która wypadła znakomicie. Narazie mennica bić będzie monety dwudziestozłotowe ze złota, dostarczanego jej przez osoby prywatne. Dostarczane przez nie przedmioty złote będą przetwarzane, oczyszczane i doprowadzane do ustanowionej próby w rafinerji mennicy za drobną opłatą.

Puszczanie monet takich w obieg oczywiście nie będzie wskazane, aby nie wyłowiło ich dla celów spekulacyjnych i nie wywieziono zagranicę.

Jednocześnie mennica przerobi na monety zapas złota Banku Polskiego i Skarbu narodowego, które, naturalnie, również zostaną w skarbcu bankowym do czasu powrotu normalnego obiegu monet złotych w państwach ościennych.

PRZYWOZ BAWELNY BEZ POŚREDNICTWA NIEMIEC.

(-) Norweskie towarzystwo okretowe Bergenske Balac Transport Ltd. i Norway Mexico-Golf-Line doszły do porozumienia i utworzyły nową linię okretową Mexico-Golf-Gdańsk, celem bezpośredniego sprowadzania bawełny amerykańskiej do Polski z portem Bremy. Jak wiadomo, dotychczas całą ilość bawełny używanej przez przemysł włókienniczy w Polsce zakupywana była w Bremie. Dzięki tej nowej tranzakcji, po zbywaniu się pośrednictwem niemieckiego przy wwozie tego niezbędnego artykułu. Transport bawełny na okrętach nowej linii będzie wypadł o 42 dolary na jednym wagonie taniej niż dotychczas kosztował transport przez Bremę.

PRODUKCJA AUT W STANACH ZJEDNOCZONYCH.

(-) Pierwsze półrocze roku bieżącego zaznaczyło się rekordem produkcji masowej samochodów. W ciągu 6 miesięcy wyprodukowano w Stanach 2 miliony 173.360 aut.

W roku 1924 ogólna liczba wyprodukowanych aut wyniosła 3.617.000 sztuk ogólnej wartości 3.168.588,546 dolarów.

Przeciętna cena auta dosięga 814 dolarów, autobusu 1026 dol.

W roku 1914 kursowało na terytorjum Stanów Zjednoczonych 1.711.339 aut, w roku 1924 liczba ta wzrosła do 17.591.891 aut.

OBCIĄŻENIA PODATKOWE W NIEMCZECH.

(-) Obciążenie podatkowe w Niemczech — mimo zmniejszenia terytorjum jest obecnie z górą 2 razy większe niż przed wojną: dochody z podatków państwowych wynosiły w Niemczech w roku 1923—2.128 milj. marek w roku zaś 1924—5.590 milj. marek.

Przeliczone na głowę ludności, stanowią 102 złote.

W Polsce obciążenie podatkowe według preliminarza budżetowego na r. b. wynosi 51 zł. na głowę ludności.

PRODUKCJA NAFTY W BAKU.

(-) We wrześniu r. b. produkcja ropy na terenach bakińskich wykazała dalszy wzrost, a mianowicie osiągnięto wydobycie ropy surowej około 25,5 milj. pudów wobec 26,3 milj. pudów w sierpniu r. b.

PODWYŻSZENIE TARYF POCZTOWO-TELEGRAFICZNYCH W RUMUNJI.

(-) Dyrekcja rumuńskich poczty i telegrafów przedłożyła rządowi elaborat traktujący o konieczności podwyższenia taryf pocztowo-telegraficznych do wysokości stawek przedwojennych.

Polsko-rosyjskie stosunki kolejowe.

WYNIKI KONFERENCJI W MOSKWIE.

(-) Delegacja polska, która brała udział od dnia 15 września r. b. w konferencji kolejowej polsko-sowieckiej w Moskwie, została przyjęta po swym powrocie do Warszawy w ostatnich dniach przez p. min. Tyszkę, któremu złożyła szczegółowe sprawozdanie z przebiegu narad w Moskwie.

Naogół rezultat konferencji w Moskwie jest pomyślny. Powzięto tam decyzje w sprawie ułatwienia komunikacji kolejowej pomiędzy oboma krajami, w niemalym stopniu przyczynia się do ożywienia wzajemnych stosunków gospodarczych. Teraz zapewne ułatwiony będzie dostęp do wszystkich rynków zbytu, szczególnie dla Łodzi. Na odwrót kraj nasz zacznie otrzymywać surowce rosyjskie dla własnych celów. Tego rodzaju wymiana wzajemna powinna wpłynąć na ożywienie naszego przemysłu gospodarczego.

Na konferencji obecnej opracowano taryfę osobową i bagażową dla komunikacji bezpośredniej oraz przepisy wykonawcze do tej taryfy. Taryfa ta przewiduje włączenie do bezpośredniej komunikacji 22 stacji polskich w większych środowiskach przemysłowych oraz tyleż stacji rosyjskich. W liczbach tych zawarte są również stacje graniczne, przez które ruch bezpośredni odbywać się będzie a mianowicie Zahacie-Faranowo, Olechnowicze-Radoszkowicze, Stolbce — Niegoroleje, Mikaszewicze-Zytkowicze, Zdobuńów-Szpetówka i Podwołoczyska — Wołoczyska.

Pozatem zostały połączone takie środowiska przemysłowe jak Łódź, Częstochowa, Katowice, Kraków, Warszawa, Białystok i Lublin, po naszej, a po rosyjskiej Moskwa, Leningrad, Kijów, Odessa, Władywostok, Tyńki, Omsk, Charków i Kazań.

Opłaty będą pobierane zarówno po jednej jak po drugiej stronie wyłącznie w dolarach, przeliczonych na złote po kursie, podawanym zainteresowanym stacjom co pewien okres przez min. Kolei.

Co się tyczy bezpośredniej taryfy towarowej, to postanowiono we wzajemnej ko-

munikacji oprzeć się na międzynarodowej konwencji bernskiej z 1918 roku, na uzupelnieniach i przepisach wykonawczych do niej, uchwalonych przez komitet transportowy. Pozatem zgodzono się na to, że będą pobierane opłaty również w dolarach po kursie dolara w dniu przejścia towaru przez granicę, przy czym należność mógł opłacać za odcinki polskie i rosyjskie zarówno nadawca jak i odbiorca, a rozliczenia wzajemne będą przeprowadzać zarządy między sobą. Niezmiernie ważną okolicznością dla nadawców jest możliwość dysponowania przesyłką nawet na terytorjum drugiego państwa, ale tylko do chwili doreczenia jej odbiorcy. Ekspedycja towarów odbywać się będzie za bezpośrednimi listami przewozowymi w języku polskim lub rosyjskim, a tłumaczenia na język drugiej strony przeprowadzać będą stacje graniczne.

Niezmiernie ważne zmiany zajdą natomiast w rozkładzie pociągów pasażerskich na linii Warszawa—Stolbce, a mianowicie — obecny pociąg pośpieszny zostanie przekształcony na udoskonalony kurier dzienny mający w Warszawie połączenie z kurierem Warszawa—Paryż—Londyn, a w Moskwie z kurierem Moskwa — Władywostok. W ten sposób zostanie wznowione połączenie Londyn—Warszawa—Władywostok, przerwane od chwili wybuchu wojny światowej. Kurier ten wychodzić będzie w Warszawie około godziny 10-ej rano i będzie w Stolbcach o 21-ej i odwrotnie. Kasy polskie sprzedawac będą oprócz biletów bezpośrednich plac karty na odcinku kolei rosyjskich. Kurier ten narazie będzie kursował kilka razy na tydzień, a w razie zbyt dużej frekwencji zostanie uruchomiony codziennie. Ostateczne jego uruchomienie nastąpi około 1 grudnia r. b.

Pozatem ustalono, że na konferencji międzynarodowej w Hadze w listopadzie r. b. w sprawie rozkładu jazdy w przyszłym roku zostanie omówiona kwestia bezpośredniego kurjera Londyn—Władywostok, z jednem przesiadaniem w Stolbcach.

Rezultaty sankcji bilansowej.

W PRZEDEDNIU OSIĄGNIĘCIA RÓWNOWAGI BILANSU HANDLOWEGO.

(-) Rezultaty sankcji bilansowej dają się już poznać. Rozporządzenie, zamykające granice Polski dla przywozu artykułów zbytku, daje doskonałe rezultaty. Import zmniejsza się, a wskutek tego równowaga bilansowa staje się coraz bliższą rzeczywistości.

Dane cyfrowe, dotyczące wpływów celnych, zestawione przez M-stwo Skarbu, najlepiej charakteryzują dążenie do zrównowżenia bilansu handlowego przez ograniczony wóz towarów zagranicznych.

W kwietniu r. b. ogólne wpływy celne stanowiły sumę 36,9 milj. zł. w czym cła przywozowe na granicy lądowej dały 24,7 milj. zł. cła wywozowe 0,7 milj. zł. wpłaty zaś w m. Gdańska stanowiły 11,5 milionów złotych.

Od kwietnia wpływy celne z miesiąca na miesiąc systematycznie maleją i tak: w maju osiągnę-

to cel przywozowych 27,5 milj. zł. w czerwcu — 26,5 milj. zł. w lipcu — 26,6 milj. zł. w sierpniu — 22,2 milj. zł. we wrześniu — 16,3 milj. zł.

Faktycznie przywóz w tych miesiącach był jeszcze mniejszy, wpływy bowiem celne wykazują wpłaty Wolnego Miasta Gdańska wnoszone z opóźnieniem i dotyczące wcześniejszych okresów.

Bezpośredni przywóz do Polski charakteryzują wpływy celne z cel przywozowych, pobranych na granicy lądowej. Przedstawiają się one jak następuje: maj 25,2 milj. zł. czerwiec 21,1 milj. zł. lipiec 17,5 milj. zł. sierpień 16,1 milj. zł. wrzesień 12,2 milj. złotych.

Uderza tutaj zmniejszenie wpływów celnych we wrześniu, co wobec nieznacznego już deficytu sierpniowego zwiastuje osiągnięcie równowagi bilansu handlowego.

Żałoba na czarnej giełdzie.

TRANSPORT DOLARÓW Z AMERYKI.

Istnienie naszej czarnej giełdy jest i było zawsze związane z dolarem — banknotem. Ponieważ Bank Polski, dawniej PKKP, nie mają dostatecznej ilości gotówkowych dolarów, by zaspokoić wewnętrzne potrzeby społeczeństwa, niedowierzającego walucie własnej, powstawała zawsze różnica między dewizą dolarową — czekiem, wpłatą — a banknotem dolarowym.

Gra czarnej giełdy polegała na przemieszaniu i powiększaniu i zmniejszaniu tej różnicy i wytwarzaniu w ten sposób koniunktury dla zarobków.

Taka sytuacja dla naszej waluty szczególnie jest niezdrową i niebezpieczną w chwili, gdy kurs jej waha się. Zagraniczne wahania kursu złotego ułatwiają grę czarnej giełdy, która ta wahała po-

giełbia, wykorzystując przy spadku złotego większe zapotrzebowanie na dolary gotówkowe.

Bank Polski przystąpił ostatnio do radykalnego usunięcia głodu dolara gotówkowego i nasza instytucja emisyjna zamieniła część swego salda na rachunku nowojorskim na dolary efektywne.

Te dolary przed kilku dniami przywiezione zostały do Gdańska, a już obecnie znajdują się w skarbcu banku.

Ponieważ zapas dolarów gotówkowych obecnie do kilku milionów, więc należy przypuszczać, że w ciągu najbliższych dni głód dolarów gotówkowych zostanie usunięty, a różnica kursu wytwarzana przez czarną giełdę zniknie.

42. Jabłoński F., Nawrot 8, szafka, stolik, 2 krzesła, szafka.
43. Joskowicz Ch., Narutowicza 56, zegar.
44. Józefowicz K., Sienkiewicza 32, 2 szafy, bielizniarka, maszyna do szycia, lustro.
45. Juzelewski J., Piotrkowska 109, garderoba, pianino, 2 otomany, stolik, 6 krzesel, 2 fotele, tremo, kredens, toaleta.
46. Kaliski M., Senatorska 25, kredens, szafa, biurko, stół, kozetka, szafa, toaleta.
47. Kielan Wł., Rokicińska 104, wóz.
48. Kielan J., Rokicińska 104, szafka lustro.
49. Kempński I., Radwańska 44, tremo, kredens, otomana, stół, 6 krzesel.
50. Klinsporn K., Nawrot 92, biurko, maszyna do szycia, 2 szafy, kozetka, bielizniarka.
51. SS-wie H. Kadlera, Anny 14, pianino, dywan, zegar.
52. Klingsporn K., Nawrot 92, pianino.
53. Klajstein, Nawrot 11, 24 koszul zefirow.
54. Kahn L., Nawrot 7, fortepian.
55. Kon M., Nawrot 7, kredens, otomana, szafa, lustro.
56. Kronenberg Z., Kopernika 10, kredens, pomocnik.
57. Kronman Sz., Al. Kościuszki 27, kredens, tremo, biurko, garderoba, toaleta, fortepian.
58. Kotłarek P., Zródlana 9, urządzenie kuchni, urządzenie sklepowe, waga.
59. Kupiński F., Kilińskiego 104, urządzenie sklepowe.
60. Kurasiński St., Napiórkowskiego 7, maszyna do szycia, kredens, stół, 4 krzesła, szafa, zegar, 2 stoliki.
61. Kon Wł., Sienkiewicza 29, kasa.
62. Kronzilver S., Nawrot 8, szafa, leżanka, biurko.
63. Lichtensztajn E., Wólczńska 52, szafa, kredens.
64. Lewandowski A., Pograniczna 11, zegar, szafa.
65. Lahmert O., 6 Sierpnia 22, 50 swetrów.
66. Lotenberg Ch., Nawrot 1, pianino.
67. Miller G., Pańska 111, maszyna do szycia, otomana.
68. Makowski J., Nawrot 99, zegar.
69. Myśliborski J., Piotrkowska 120, palto, tużurek nowy, tużurek stary, szafa, stół, 2 kapy, 6 krzesel, 2 pary firanek, 2 szafy, biurko.
70. Nowakowski W., Nawrot 74, kanapa.
71. Nitecki A., Andrzeja 28, pianino, zegar.
72. Niczke A., Tramwajowa 13, szafa, lustro.
73. Nowak B., Rokicińska 22, kredens, waga.
74. Ofman B., Al. Kościuszki 27, szafa, kredens, kozetka, zegar.
75. Paszczyński B., Pańska 68, pianino.
76. Pladek B., Napiórkowskiego 86, 20 szt. towaru, 2 szafy, zegar.
77. Pomianowski St., Nawrot 63, urządzenie sklepowe.
78. Pohl A., Nawrot 36, biurko.
79. Pietruszka Z., Nawrot 50, tremo, szafa, zegar, stół, 6 krzesel, 3 kapy.
80. Patron E., Narutowicza 21, 15 szt. towaru, kasa ogniotrw., urządzenie pokoju, 2 szafy, leżanka, 2 pary firanek.
81. Roté Z., Narutowicza 18, 10 szt. towaru.
82. Rozenberg B., Nawrot 34, szafa.
83. Rydel M., Nawrot 8, biurko, waga, biurko.
84. Ritter B., Nawrot 8, sweter.
85. Rozenberg H., Narutowicza 56, kredens.
86. Rapoport Ch., Zielony Rynek 6, kredens, szafa, lustro.
87. Rozen I., Gdańska 64, szafa.
88. Richter A., Piotrkowska 79, 72 mtr. pasa.
89. Spodenkiewicz A., Piotrkowska 150, 100 szt. swetrów.
90. Schenborn M., Nawrot 23, pulka oszklona.
91. Szwarz A., Wólczńska 61, szafa, lustro.
92. Szczupak Sz., 6-go Sierpnia 30, zegar, 2 kołdry, komoda, kredens, 2 lichtarze.
93. Szuldberg A., Al. Kościuszki 39, kredens, kanapa.
94. Świętarski M., Wólczńska 41, toaleta.
95. Szpigiel J., Kilińskiego 81, 2 szafy, lustro, otomana, stół.
96. Szwankowski F., Nawrot 82, kredens, pomocnik, zegar, toaleta, szafa, 3 fotele, 10 krzesel, dywan, stół.
97. Spiewak M., Piotrkowska 254, kasa ogniotrw., maszyna do szycia, 4 biurka.
98. Szajbe M., Gdańska 67, szafa, kredens, pomocnik, szafka, zegar, stolik, 5 krzesel toaleta.
99. Tenenbaum J., Al. Kościuszki 29, kredens, otomana, dywan, pianino, biurko, 2 fotele.
100. Tietzen A., Łąkowa 1, maszyna do pisania, szafa, 2 biurka, 2 fotele.
101. Wilczyk G., Senatorska 28, 3 szarpaczce.
102. Wagner Z., Rokicińska 53, pianino.
103. Wihan O., Radwańska 54, kredens, maszyna do szycia.
104. Wolski J., Nawrot 38, szafa.
105. Winer M., Narutowicza 56, kredens.
106. Wiślicki A., Narutowicza 56, kredens.
107. Wojdysławski F., Narutowicza 56, tremo.
108. Zommer A., Gdańska 124, samochód.
109. Zalewski B., Sosnowa 8, tremo, szafa, otomana, gramofon.
110. Zamyśłowski F., Nawrot 87, szafa.
111. Zając M., Nawrot 35, toaleta.
112. Zobel J., Nawrot 7, toaleta.
113. Zinke B., Przejazd 16, otomana, kredens, zegar.

W dniu 28 października między godz. 9-tą rano, a 4-tą po południu.

1. Ajzen E., Północna 8, zegar.
2. Berger W., Pomorska 25, kredens.
3. Cukierman Z., Pomorska 25, zegar, 2 kapy.
4. Dobrzyński R., Piotrkowska 10, otomana, szafa.
5. Dębowska A., Al. 1-go Maja 60, szafa, 2 kapy.
6. Doktorczyk I., Wolborska 11, kanapa.
7. Epszajn L., Piotrkowska 8, 40 mtr. weluru.
8. Edelman S., Piotrkowska 22, szafa.
9. Frenkel S., Pomorska 25, tremo.
10. Frenkel S., Narutowicza 56, szafa.
11. Fryc L., Pańska 27, kredens.
12. Fiszer G., Napiórkowskiego 10, 2 biurka, 3 krzesła.
13. Frankowski W., Al. 1-go Maja 60, szafa, obrus.
14. Gasman E., Pomorska 17, biurko.
15. Glanc, Piotrkowska 7, szafa.
16. Gordon D., Piotrkowska 8, szafa, 2 biurka, kredens.
17. Gelbard N., Piotrkowska 8, 7 palt welurowych.
18. Godes R., Gdańska 37, biurko, pomocnik, szafa, 8 krzesel.
19. Dyszkind S., Piotrkowska 8, maszyna do szycia.
20. Goldberg I., Nowocegielniana 24, szafa.
21. Gros L., Piotrkowska 33, 2 stoliki, 6 taboretów.
22. Goldber M., B. Joselewicza 19, szafa.
23. Gir O., Żelazna 9, lustro.
24. Gelibter M., Konstanyńska 32, garderoba, tremo, leżanka, zegar.
24. Horoń E., Pomorska 17, tremo.
26. Hirsz M., Pomorska 12, otomana.
27. Hermalin H., Piotrkowska 11, kasa.
28. Herman S., Pomorska 20, kredens, pomocnik.
29. Chmielowski E., Konstanyńska 30, maszyna do szycia.
30. Karsch T., Zgierska 104, kredens, otomana, pomocnik.
31. Kwiatkowski I., Zawadzka 12, maszyna do szycia.
32. Lipman K., Południowa 80, 8 tuz. ponczoch.
33. Kron L., Południowa 58, szafa.
34. Krysiak A., Emilji Plater 7, zegar.
35. Lewy Sz., Zawadzka 20, kredens, stół, 4 krzesła, 2 fotele, zegar, tremo, szafa, pianino, biurko.
36. Lewenson Sz., Pomorska 20, kredens.
37. Lenga D., Piotrkowska 6, różny towar w sklepie.
38. Lewkowicz S., Wesola 4, 2 szafy.
39. Lichtenfeld Z., Piotrkowska 182, maszyna do pisania.
40. Laufert W., Górna 13, szafa.
41. Lajzerowicz Ch., Wschodnia 21, lustro 2 kapy.
42. Landau H., Wolborska 1, maszyna do szycia.

43. Moszkowicz M., Główna 60, kanapa, szafa.
44. Mospinek H., Niska 8, szafa.
45. Michrowski M., Kilińskiego 113, szafa, pianino.
46. Goldring M. H., Cegielniana 41, szafa.
47. Majerjold T., Wólczńska 255, szafa.
48. Rubin Majlech, Wschodnia 45, zegar.
49. Noart Fr., Gęsia 15, komoda.
50. Niewiadomski W., Napiórkowskiego 18 garnitur.
51. Nowacki A., Szopena 4, spodnie, marynarka.
52. Nasielski J., Zgierska 13, szafa.
53. Opoczyński A., Piotrkowska 10, maszyna do szycia.
54. Ojzerowicz J., Lutomińska 3, garderoba.
55. Pietrzyński J., Wawelska 3, kredens.
56. Janowski J., Zgierska 85, komoda.
57. Orensztajn Ch., Nowaka 18, tremo.
58. Prawda Sz., Konstanyńska 77, szafa.
59. Putka F., Srebrzyńska 20, maszyna do mięsa, stół.
60. Pindek H., Pomorska 8, palto, garnitur.
61. Rudzicki F., Sporna 33, zegar.
62. Rajewski St., Aleksandrowska 48, garnitur.
63. Rubinsztajn S., Wólczńska 144, maszyna do szycia.
64. Radomski M., Aleksandryjska 6, szafa.
65. Rozdział L., Koplaska 11, szafa.
66. Rozental B., Wschodnia 45, zegar.
67. Reder Sz., Pomorska 3, kredens.
68. Rotholc R., Pomorska 3, kredens.
69. Rozenbaum M., Piotrkowska 10, urządzenie w kantorze.
70. Rozenblum J., Kielma 7, szafa.
71. Rozenberg M., Południowa 16, stół.
72. Stamirowski F., Senatorska 12, kredens.
73. Szpiro L., Zawadzka 6, szt. weluru.
74. Szwarcowski W., Narutowicza 36, szafa.
75. Stolarczek L., Pańska 37, lustro.
76. Szalckiewicz B., Podrzeczna 11, szafa.
77. Szwarc A., Piotrkowska 9, szafa.
78. Szulczewski Z., Orla 7, lustro.
79. Szpigiel, Zawadzka 16, waga.
80. Szajnfeld L., Zawadzka 23, pomocnik.
81. Sztarkman S., Północna 12, zegar.
82. Szykier A., Sienkiewicza 52, zegar.
83. Tenenbaum D., Pomorska 11, zegar, kredens.
84. Topiał H., Pomorska 26, szafa.
75. Topiał A., Wschodnia 2, szafa, maszyna do szycia.
86. Tenenbaum J., Al. Kościuszki 20, kredens, zegar.
87. Urbajtel I., Brzezińska 35, kredens, szafa.
88. Winer M., Pomorska 20, otomana.
89. Wajnberg L., Pomorska 13, zegar.
90. Winter A., Przejazd 6, szafa.
91. Wajnbaum J., Pomorska 22, szafa, zegar.
92. Wolman A., Pomorska 22, lustro-tremo.
93. Wachowski St., Srebrzyńska 9, garnitur.
94. Werdygier L., Podrzeczna 3, szafa.
95. Walkiewicz Wł., Trelenberga 8, warsztat stolarski, szafa.
96. Wołkowicz Sz., Goplańska 19, szafa, kredens.
97. Woliński A., Gdańska 118, zegar, kredens.
98. Wolińska R., Lipowa 56, szafa.
99. Warszawski L., Zgierska 76, szafa.
100. Zalcberg E., Cegielniana 50, zegar.
101. Zalcman B., Piotrkowska 10.

Swój do swego.

Krawiec damski przyjmuje palta, kostjamy i futra podług najnowszych mód.

Ceny niższe. Ceny niższe.

Główna 11, sklep. 2553

Na sezon JES. ENNY i ZIMOWY
poleca się

Pierwszorządny Zakład Krawiecki damski i męski

Piotr Łuszczyński

ul. Piotrkowska 93 front 1 p. Tel. 4-75
Wykonanie szybkie i akuradne. Ceny przystępne

Drukarnia Akcydensowa

„ROZWÓJ“

Łódź, Al. Kościuszki 41.

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres drukarstwa, jak to:
blankiety, rachunki, koperty i nakłady tygodników

Ceny bardzo przystępne.
Dla prenumeratorów 15 proc. ustępstwa

Związek Zaw. Handlowców Polsk. w Łodzi
(ul. Piotrkowska 118)

We wtorek, dnia 11 listopada r. b. o godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu własnym

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

rzeczywistych członków Związku prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Porządek dzienny następujący:

1. Zagajenie i wybór prezydium
2. Odczytanie protokołu poprzed. Ogólnego Zebrania
3. Sprawozdanie ogólne
4. " kasowe i bilans
5. " Komisji Rewizyjnej i Likwidacyjnej
6. Odczytanie poprawek statutowych
7. Wybory nowych władz Związku

O liczne i punktualne przybycie uprasza

Zarząd.

KINO Spółdzielni Pracowników Państwowych

Sienkiewicza 40.

Dzisiaj dni następujących!

Ceny miejsc zmniejszone.

Od dnia 20-go do poniedziałku 26-go października r. b. Wspaniały program humoru i wesołości!

Pat i Patachon Tancerczka

w najlepszym najnowszym obrazie p. t.

Obraz powyższy uznany został za najlepszą kreację tych dwóch niezrównanych królewiczów śmiecha i humoru.

seanse w dni powszednie o godz. 5.30 pp, w dni świąt i soboty od g. 4-ej

Uczeń kl. VII gimn. udziela korepetycji. Specjalność matematyka i łacina. Ceny b. przystępne. Oferty do Rozwoju sub 7. 227-1

Pokój umeblowany do wynajęcia. Wład. Piotrkowska 307 młeczarnia. 2281-2

Krawcowa przyjmuje szycie. suknie 10 zł, kostjumy 25 zł. Główna 19 m. 10 2275-1

Zgubiono

dwa pierścienie pamiątkowe damskie „hrzolit” i rubin w sobotę 17 b. m. pomiędzy godz. 6-9 wiecz. Upraszam o łaskawe zwrócenie za sowitem wynagrodzeniem, Wójtowska 1, Kaczmarek 2290-

Wytwórnia Gilz „SKAŁA“

wyrabia gilzy z oryginalnej bibulki „Arabja”. Zadać wszędzie!

Aleja Kościuszki 41. A. Piwowarski. 5009

Różne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

kóry twarde i miękkie, wielki wybór nieprzymakalnych żelówek, w Spółce Szweców ul. Piotrkowska 95. 3062-2

25 proc. taniej poleca fabryczny skład swetrów, ul. Zielona 11. 2283-5

Samochód kryty wymagający remontu tania sprzedam. obejrzeć można od 11-1. Wólczańska 77. 2277-2

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań Piotrkowska 132, m. 14, 2276-10

Akuszer Dr. Chylewski Główna 51, 5-7 wiecz. Ceny lecznicowe. 2279-20

Zawiadamiam panów szweców iż prowadzę wyrób chlewek przez syna mego wyspecjalizowanego w firmach pierwszorzędnych z własnych i powierzonych materiałów, Andrzej 24 Janiec. Ceny najniższe. 2287-4

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych i włosów Gabinet Roentgena i światłolecznictwa Piotrkowska 144 rdg, Ewan Jeliccka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6. Telefon 28-45. 2226

Kurs gotowania i pieczenia

obejmujący 30 lekcji rozpocznie się 4-go listopada w lokalu Stowarzyszenia Handlowców Polskich Piotrkowska 108. Zajęcie od 8 wiecz. Opłata 75 zł. Zapisy od 6-8 Piotrkowska 55, III p. 2295-1

Starsza solidna kobieta poszukuje miejsce u samotnego lub do dzieci ul. Poprzeczna 3a m. 8. 5195-1

potrzebne krawcowe do szycia ul. Słowiańska 16 Wład, u rzeźnika. 2255-1

panienka młoda przyjeżdżająca szuka miejsca w magazynie lub prywatnym domu, ewent. do dzieci. Oferty do Rozwoju pod „Przyjeżdżająca” 2251-1

Zamienię 2 pokoje z kuchnią z wygodami na pokój z kuchnią zaraz. Wład. Kopernika 61 m 14 2286-1

poszukuje dwie panie lub 2-ch młodszych uczniów na mieszkanie (bez utrzymania). Oferty do Rozwoju pod „I. K.” 2285-6

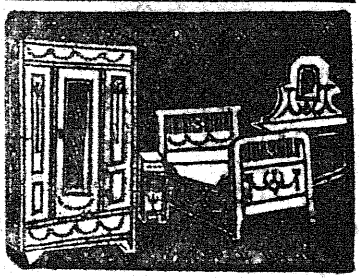
około pojedyncze poszukiwane na placę gotówką „Ogniwo” Sienkiewicza 67. 2285-1

Zgubione dokumenty:

Stanisław Kozalski zagubił dowód osobisty wyd. w Łodzi za Nr 120. 2267-1

Heleną Adam zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 2258-1

Grochowina Erich Friedrich zagubił kartę rejestr. r. 1880. wyi przez Komisję Przeglądową miejsce zam. Łódź, ul. Wysocka 26. 2284-5

Komisja Likwidacyjna

Spółki Akcyjnej „Wif” w Łodzi z siedzibą w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej Nr 84, (lokal Związku Wykończalni i Farbiarni Okręgu Łódzkiego) podaje do wiadomości, że w wykonaniu uchwały akcjonariuszy Spółki Akcyjnej „Wif” przystępuje do likwidacji rzeczony Spółki Akcyjnej. 2292-

Zarząd Spółki Akcyjnej Polskiego Domu Handlowo-Agenturowego „POLDOM” w Łodzi ul. Piotrkowska 92, na mocy Statutu par. 15 zawiadamia p. p. Akcjonariuszów, że dnia 8 LISTOPADA 1925 r. o godz. 5 po poł. odbędzie się w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 144 w lokalu własnym

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie.
2. Sprawozdanie Zarządu za czas od 1 I do 1 X 25 r
3. Powiększenie kapitału zakładowego lub likwidacja w myśl par. 59 ustawy.
4. Wolne wnioski.

W razie nie dościa do skutku Zebrania w pierwszym terminie odbędzie się zebranie, w tymże lokalu i z takim samym porządkiem dziennym, o godz. 4 po poł. które bez względu na liczbę obecnych członków prawomocne będzie. Wobec tego prosimy W.P. Akcjonariuszów o liczne przybycie

5025- Zarząd,

WGALE NIE!

wiecie, jak dogodnie zakupować można sypialki, stołowe, gabinety pojedyncze części oraz wszelkie - inne - Meble przy ul. POŁUDNIOWEJ 10 u p. J. Markowicza udziela się kredytów długoterminowych sprzedaje na RATA i taniej 30 proc. 2425

Potrzebni chłopcy z kaucją

do sprzedaży gazet (na tygodniówkę) Zgłaszać się do „Rozwoju” 2082-

Szkoła tańca St. Zaborskiego

Narutowicza 51 (Dzielną) 1 p front 2271 organizuje specjalne kursy dla grup robotniczych na wyjątkowo dogodnych warunkach. Zapisy codziennie.

Szewc z Wilna

A. Stoniewski Wólczańska 98. Przyjmuje wszelkie zamówienia oraz na nogi anormalne wg wszelkich wymagań. Posiadam na składzie różnego rodzaju ubuwie. 2603-3

Pieczki ku chenki przenośne, kafelkowo-szamotowe

Bracia Koźmińscy

Główna Nr. 51. 2505

Meble

sypialnie stołowe, szafy, łóżka na raty, gwarancja kilkuletnia, wyrób własny. Odświeżanie i zamiana. Stojarna Lubelska № 6 przy Napiórkowskiego, 2282